

Bilag 8.

Betænkning af 18. april 1955 til Dupont, Otto Jensen og Jørgen Jørgensens forslag af 4. januar 1955 om den udelte skole.

Ved afleveringen af mindretalsforslag til en skoleordning med udelte skole på 7 år gør man opmærksom på, at der ikke heri ligger en underkendelse af det arbejde, der er foregået i 8-mands udvalget. Man anerkender, at der i flertallets forslag findes visse forbedringer i forhold til den nugældende ordning, og man påskønner det initiativ, undervisningsminister Julius Bomholt har taget til en generel drøftelse af folkeskolens problemer.

Når man imidlertid ikke kan gå ind for det udarbejdede forslag til en 5 + 3 ordning som foreslået af undervisningsministeren og flertallet af udvalget, skyldes det, at denne ordning på afgørende punkter afviger fra de principper, som vort skolesyn hviler på. Det har af denne grund heller ikke været muligt at indarbejde forslaget om den udelte skole som ændringsforslag til 5 + 3 ordningen.

Pædagogisk og socialt anser vi den udelte skole for den bedste både for by og land, og vi har det indtryk, at denne opfattelse deles af vide kredse blandt såvel lærere som forældre på tværs af alle politiske og åndelige retninger.

Delingen af børnene i 12-års alderen har i tiden, der er gået, vist sig uheldig, såvel i den købstadordnede som i den landsbyordnede skole.

Skal der opnås ligestilling mellem landsby- og købstadskoler, finder vi det nødvendigt, at man gennemfører den udelte skole overalt, idet skolens struktur af hensyn til den sociale og kulturelle lighed må være ens under alle forhold.

En liniedeling af børnene vil efter vort skøn ikke afsvække presset på eksamensskolen, selv om man agter at knytte de forskellige linier nærmere til hinanden.

Det er et stort spørgsmål, om der fra videnskabens eller anden side kan findes et brugeligt kriterium til en placering af børnene i 12-års alderen på de forskellige linier. Vi kan ikke tage ansvaret for de fejlslutninger, der kan blive tale om. Dette gælder også, selv om man baserer optagelsen på prøver i årets løb, uden at barnet mærker det, og derefter på skolens vurdering og ved samtaler med forældrene mener at være nået frem til den rette afgørelse. Der vil her være så mange usikkerhedsmomenter, at det ville være forkert på nuværende tidspunkt at lægge sig fast på en sådan ordning.

Afgangsprøverne fra de forskellige linier er også farlige, fordi man her låser sig fast i et eksamenssystem og ikke kommer bort fra den usikre klassificering af børnene, der i dag må betragtes som problematisk om ikke værdiløs. Det er vor opfattelse, at man i barneskolen skulle kunne nå et sådant resultat, at alle børn bibringes et passende fond af elementære kundskaber uden derfor at skulle stilles overfor disse prøver.

Det må være nok, at de børn, der efter 7. eller 8. skoleår ønsker en videregående uddannelse, får skolens udtalelse, og at der gennem samtaler med forældrene og den overliggende skoleforms leder tages bestemmelse om, hvorvidt barnet skal ud i det praktiske liv eller skal fortsætte i gymnasium eller realafdeling.

Det vil uden tvivl være rigtigt, om man i det 8. skoleår foruden en liniedeling søger nær kontakt med erhvervsvejlederen.

I det 8. skoleår bør der gives mulighed for udvidet undervisning i samfundslære og kontakt med det praktiske erhvervsliv, og der må selvsagt gives mulighed for